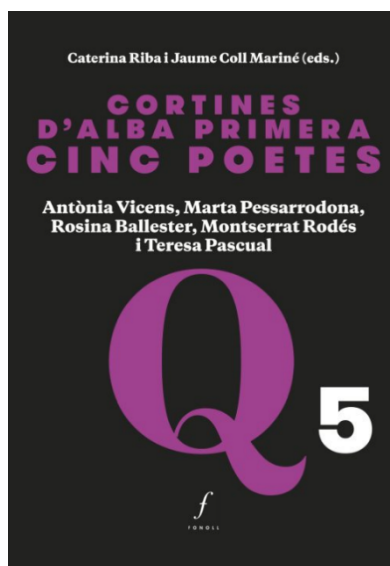

De cinc en cinc

Autoria: Caterina Riba i Jaume Coll Marín (eds.)
 Títol: *Cortines d'alba primera. Cinc poetes. Antònia Vicens, Marta Pessarrodona, Rosina Ballester, Montserrat Rodés i Teresa Pascual*
 Editorial: Fonoll, Juneda, 2024
 206 pàgines

Al pròleg “Mirar, llegir, rellegir”, Sebastià Portell assenyala que en els darrers cinquanta anys la presència de les poetes ha anat en augment a les antologies. És la fi del desert al que les havien abocades les mirades masculines. Aquesta recuperació de la veu femenina era i és necessària per al desenvolupament lògic i natural de la llengua i la literatura catalana. Als títols que recull el prologuista s’afegeix ara *Cortines d'alba primera*, la darrera proposta per visibilitzar cinc poetes de més o menys llarga trajectòria literària que tenen en comú ser dones, catalanes, nascudes entre 1941 i 1952 i, per tant, en una nació oprimida, com diria Maria Mercè Marçal. A banda d’aquests trets comuns, al lector li agradaria conèixer quins han estat els criteris de selecció, per què aquestes i no d’altres.

Aquest volum és la continuïtat del projecte de converses literàries que va començar amb *Un revolt de la sendera. Cinc poetes* (2021), publicat també per Fonoll, a cura de Caterina Riba i Jaume Coll Marín. A la introducció del nou llibre, “Cinc albaes primeres”, els editors presenten les cinc poetes i ens ofereixen algunes dades

biogràfiques, una valoració de la seva obra i les seves evolucions literàries. Més endavant, l'obra se centra en les entrevistes fetes, entre novembre de 2022 i gener de 2024, a diversos indrets: Palma, Sant Cugat del Vallès, les Borges del Camp, Barcelona i Gandia. L'estructura és un continu: fotografia, entrevista i selecció de poemes.

La primera veu que sentim és la d'Antònia Vicens (1941), amb els seus records familiars i d'infantesa a la postguerra mallorquina, la seva immersió en l'escriptura i la seva llibertat creadora. La segueix Marta Pessarrodona (1941), que parla dels seus inicis a la poesia social, política, combativa, feminista... i la fascinació que sempre ha sentit per Virginia Woolf, però també per Clementina Arderiu o M. Àngels Anglada, i de la influència de les ciutats on ha viscut. Rosina Ballester (1949) evoca una plàcida infantesa, envoltada de llibres i ens explica la seva relació amb els escriptors espanyols i catalans. Filla d'uns pares àvids lectors i erudits, va heretar el gust per la música, que, al seu torn, va saber transmetre als seus descendents. El caràcter introvertit de Montserrat Rodés (1951) la va portar cap a la literatura. Va treballar al món editorial (Seix Barral i Edicions 62) i l'interès per la llengua la dugué a fer cursos clandestins de català. La darrera intervenció que trobem és la de Teresa Pascual (1952), que recorda els pares, els estudis a la capital de la Safor, el pas per la Universitat de València i la seva fascinació per la filosofia i els límits del llenguatge. Finalment, el llibre es clou amb una selecció bibliogràfica de les autores tractades.

Com es pot veure, *Cortines d'alba primera* ens ofereix un ventall fascinant on s'entrecreuen veus del Principat, del País Valencià i de les Illes Balears, amb els seus trets característics. També els dona especificitat el pertànyer a classes socials ben diferents i haver-se criat en els ambients més diversos, des de les classes benestants als barris obrers i pescadors.

El format d'entrevista per apropar-nos a la poesia catalana contemporània feta per dones és un gran encert, ja que dona agilitat a aquest volum que s'ha de convertir en un llibre de capçalera i un referent ineludible per a qualsevol amant de la poesia catalana. Cal assenyalar, per descomptat, el gran coneixement que tenen els entrevistadors de l'obra literària de cadascuna d'elles i com, amb gran mestratge, saben articular i inserir les preguntes, en un to formal però planer i molt atractiu que no deixa indiferent al lector. A més a més, se'ls ha de felicitar per la selecció curosa de les

CAR ACT ERS

composicions que tanquen cada capítol, un tast antològic del tarannà de cadascuna d'elles. Esperem que els autors continuïn en la mateixa línia i ens puguin oferir un altre lliurament de cinc poetes més.

Teresa Julio